

Agendanr.: 15
Voorstelnr.: RB2014071
Onderwerp: verordening Leerlingenvervoer Heerhugowaard 2014
Programma:

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 12 augustus 2014

Samenvatting

De wijzigingswet Passend Onderwijs is landelijk per 1 augustus 2014 in werking getreden. Doel van het Passend Onderwijs is kinderen met een beperking zoveel mogelijk mee te laten doen in het reguliere onderwijs, zodat er minder kinderen gebruik hoeven te maken van het speciaal onderwijs. De wetwijziging heeft gevolgen voor het leerlingenvervoer. De gemeentelijke verordening Leerlingenvervoer moet daarom worden aangepast en vastgesteld door de Gemeenteraad.

Belangrijkste wetwijziging aangaande leerlingenvervoer betreft het wegvallen van het recht op vergoeding voor kinderen van het voortgezet speciaal onderwijs (vso), die zelfstandig kunnen reizen. Dit betekent dat gemeenten vanaf augustus 2014 niet meer wettelijk verplicht zijn om de kosten van het openbaar vervoer voor deze kinderen te vergoeden. Het advies aan de Raad luidt om deze wijziging niet op te nemen in de gemeentelijke verordening. Het advies luidt om de vergoeding in stand te houden. Dit betekent dat de nieuwe verordening op dit punt niet verschilt van de oude verordening. Reden voor de afwijking ten opzichte van de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is dat de gevolgen van deze wijziging haaks staan op onze gemeentelijke doelstellingen, te weten het bevorderen van de zelfredzaamheid van onze inwoners. Voor een opsomming van alle wijzigingen ten opzichte van de oude verordening (2011) verwijzen wij u naar Bij14-397. De nieuwe verordening 2014 vindt u in bijlage AVV14-002.

Inleiding

Elk kind heeft recht op onderwijs. Onderwijs dat past bij de eigen levensbeschouwelijke overtuiging en/of bij de geestelijke of lichamelijke beperking. Omdat passend onderwijs niet altijd in de directe woonomgeving wordt aangeboden, zijn gemeenten wettelijk verplicht om een vervoersregeling (lees: verordening leerlingenvervoer) vast te stellen. De gemeentelijke vervoersvergoeding is in eerste instantie bedoeld voor het zelfstandig reizen met het openbaar vervoer. Pas wanneer een kind door een structurele handicap geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer of de fiets, ook niet onder begeleiding, wordt er gebruik gemaakt van aangepast vervoer (taxi(bus)).

Afwijking ten opzichte van de VNG modelverordening: vervoersvergoeding vso

Heerhugowaard hanteert de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Op 1 punt is de Heerhugowaardse verordening afwijkend. Leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs (vso), die zelfstandig kunnen reizen, kunnen namelijk nog wel in aanmerking komen voor een vergoeding van de kosten van het openbaar vervoer.

Motivatie voor afwijking van de modelverordening

Door het wettelijk onderscheid dat wordt gemaakt tussen vso leerlingen die wel en niet zelfstandig kunnen reizen, ontstaat er voor ouders een zogenoemde perverse prikkel: 'Als je kind

niet zelfstandig kan reizen, dan wordt hij op kosten van de gemeente vervoerd met de taxi(bus). Als je kind wel zelfstandig naar school kan, dan moet je als ouder de kosten van het openbaar vervoer zelf betalen'. De verwachting is dat ouders hierdoor eerder zullen aansturen op de onmogelijkheden en de beperkingen van hun kind (lees: vervoer per taxi(bus) op kosten van de gemeente) dan op de mogelijke (leerbare) vaardigheden van hun kind (lees: zelfstandig reizen met openbaar vervoer op eigen kosten). Juist omdat het op eerste gezicht niet altijd duidelijk is of een kind wel of niet zelfstandig kan (leren) reizen, zullen ouders naar verwachting automatisch aanspraak maken op het taxivervoer. Ouders hebben vaak nog een extra stimulans nodig om hun kind te vertrouwen met het openbaar vervoer. Een OV-vergoeding plus de inzet van een OV-maatje helpt ouders over de streep. De afdeling Maatschappelijke Zaken heeft op deze manier vanaf schooljaar 2011-2012, 20 leerlingen zelfstandig leren reizen en dus uit het duurdere vervoer gehaald. Overigens zijn ouders uiteraard eerstverantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind en de kosten die daarbij horen. De leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs kunnen echter niet zelf kiezen naar welke school zij gaan. De dichtstbijzijnde toegankelijke school ligt voor hen vaak op een afstand van meer dan 6 kilometer. Om deze reden wordt er in de Heerhugowaardse verordening voor leerlingen van het vso een uitzondering gemaakt. Leerlingen die een reguliere school van voortgezet onderwijs bezoeken, komen niet in aanmerking voor een vervoersvergoeding. Zij hebben vrijwel altijd keuze uit een toegankelijke school in de buurt.

Bestuurlijke achtergrond

Het College heeft op 18 maart 2014 het volgende standpunt ingenomen:

- het is van maatschappelijk belang dat leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs worden gestimuleerd om zelfstandig te (leren) reizen als het gaat om leerlingenvervoer.
- het is ongewenst als het zelfstandig leren reizen wordt ontmoedigd door het wegvallen van het recht op een vervoersvergoeding.

Oplossingsrichtingen:

De beleidsvrijheid voor gemeenten binnen het leerlingenvervoer is beperkt. De kaders en criteria zijn vastgelegd in artikel 4 van de onderwijswetten. Gemeente Heerhugowaard hanteert voor elk wettelijk criterium de bovengrens om de kosten van het leerlingenvervoer zoveel mogelijk te beheersen. Uitzondering is nu: het in stand houden van een vervoersvergoeding voor leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs, die zelfstandig kunnen reizen. Dit is bovenwettelijk. De Raad kan de verordening vaststellen zonder deze bovenwettelijke bepaling .

Juridische gevolgen:

Gemeenten zijn wettelijk verplicht een regeling (= verordening) vast te stellen voor het leerlingenvervoer. Als de nieuwe verordening niet wordt vastgesteld, dan blijft de huidige verordening Leerlingenvervoer Heerhugowaard 2011 van kracht.

Financiële gevolgen:

De wetswijziging Passend Onderwijs heeft geen gevolgen voor het gemeentefonds als het gaat om leerlingenvervoer. Het wegvallen van het recht op vergoeding voor leerlingen die zelfstandig naar school kunnen reizen, betekent geen korting op het gemeentefonds.

De vaststelling van de nieuwe verordening heeft geen gevolgen voor de huidige uitgaven van het leerlingenvervoer. Op de langere termijn zal een duurzame besparing worden gerealiseerd, doordat er jaarlijks leerlingen worden gestimuleerd om van het duurdere taxivervoer over te stappen naar het goedkopere openbaar vervoer.

Als de verordening wordt vastgesteld zonder de bovenwettelijke bepaling dan kan er op de korte termijn ongeveer EUR 23.000 worden bespaard op de huidige uitgaven voor OV-vergoedingen. Op de langere termijn is er in dit geval vermoedelijk sprake van een kostenverhoging, doordat ouders systematisch aanspraak zullen maken op het duurdere taxivervoer en minder genegen zijn om hun kind te laten (leren) reizen met het openbaar vervoer. Het taxivervoer kost de gemeente gemiddeld 4x zo veel dan een vergoeding voor het openbaar vervoer.

Advies Cliëntenadviesraad (CAR):

De CAR heeft een positief advies afgegeven. Op de door de CAR genoemde opmerkingen is door het College schriftelijk gereageerd.

Communicatie:

De nieuwe verordening ligt zes weken kosteloos ter inzage in het informatiecentrum in de centrale hal van het gemeentehuis. Ook via de gemeentelijke website is inzage mogelijk. De verordening treedt zes weken na de dag van publicatie op de gemeentelijke website in werking, en werkt terug tot 1 augustus 2014. Voor de volledigheid wordt het Raadsbesluit ook in het Stadsnieuws/Heerhugowaards Nieuwsblad gepubliceerd.

Monitoring/Evaluatie

De VNG houdt de modelverordening Leerlingenvervoer actueel. Als er een nieuwe modelverordening wordt gepubliceerd dan wordt de Heerhugowaardse verordening opnieuw bekeken en indien nodig aangepast.

Bijlagenr. Titel/Onderwerp

Bij14-397	Bijlage 1. Overzicht wijzigingen verordening
AVV14-002	Verordening Leerlingenvervoer Heerhugowaard 2014

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Maatschappelijke Ontwikkeling d.d. 04 september 2014
 RB2014071 verordening Leerlingenvervoer Heerhugowaard 2014 :

Akkoordstuk

Voor	Allen
Tegen	-

Nr.: RB2014071

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 augustus 2014;

gelet op het advies van de commissie Maatschappelijke ontwikkeling d.d. 04 september 2014;

gelet op:
artikel 147 Gemeentewet (bevoegdheid tot vaststelling van gemeentelijke verordeningen komt toe aan de Raad);

b e s l u i t

de verordening Leerlingenvervoer Heerhugowaard 2014 vast te stellen

Heerhugowaard, 23 september 2014

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,